

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

382. An, & quando negotium proprium vel lis ipsius beneficiati sit causa justa, absentia ab Ecclesia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

possit, is possit tanquam gravatus appellare, siquidem indultum à jure beneficium non est alicui auferendum, &c. ita manifestè supponit Lott. *cit. q. 27. num. 151. & seq.* dum ait *num. 152.* ex Abb. *in c. licet*; quòd in tali casu causà studii possit differri sacerdotium ad septennium, modò illico fiant subdiaconi. & n. 161. ex Archid. & Gemin. quòd si data habilitate ac legitimitate persona denegaretur talis dispensatio; esset locus recursum impetrandò officium Superioris, ita ut hic Episcopum cogeret ad dispensandum. & *num. 136.* quòd cum hæc dispensatio fiat mediante deputatione Vicarii, qui animarum curam subeat, sicut hæc deputatio ad nullum alium, quàm Episcopum, ita etiam ista potestas dispensandi (subintellige ratione studii) non spectet nisi ad Episcopum. Zerola quoque *p. 1. v. studium* apud Garc. *num. 82.* dicit non esse adhuc ablatam Ordinariis auctoritatem dandi hujusmodi licentiam non residenti studiorum gratia habentibus Ecclesias parochiales, utpote quæ licentia eis competat jure communi, & quæ præscribuntur servanda in concessione hujusmodi licentiæ, dum ea petitur in urbe, servanda etiam esse locorum ordinariis, si quando eam volunt concedere, quamvis ad eam concedendam se debeant parcissimè habere. Zerolam sequi videtur Zechus *de rep. Eccl. tit. de Cler. non resid. num. 7.* apud Garc. *num. 84.* Verùm

3. Respondeo tertio longè probabilius, modò post Trid. curatis vi dictorum jurium antiquorum ac privilegiorum non licet amplius ratione studiorum abesse, neque ad id Episcopus ultra dictos duos menses facere potest potestatem. Garc. *loc. cit. à n. 80.* Filiuc. *loc. cit. n. 29.* Paxjord. *n. 50.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 6. n. 251.* Alzedo *de prest. Episc. dign. p. 2. c. 9. n. 37.* Barb. *in collect. ad Trid. sess. 23. c. 1. n. 55.* uti & *de off. Paroch. cit. c. 8. n. 27.* Engels *loc. cit. &c.* sic sæpius declaratum à S. Congregatione testatur Paxjord. & alii passim; refert quoque Garc. *loc. cit.* plures harum declarationum, in quibus postquam præscriptus est modus servandus, dum datur istiusmodi licentia in Curia expressè subjungitur, hanc licentiam solùm habere locum in parochialibus obtentis ante Trid. quia in obtentis post Trid. licentia abessendi studiorum gratia non datur. Et idem habetur juxta has declarationes S. Congreg. in Conc. Mediolan. *1. p. tit. 2. de residentia* apud Garc. *nu. 82.* atque ex his patet privilegium de non residendo, ut & de percipiendis fructibus derogatum quoad parochiales respectu studentium per Trid. Garc. *num. 83.* opus proinde ad hoc indulto speciali Papæ cum consensu ordinarii. Filiuc. *loc. cit.* Porro circa modum servandum in concessione talis licentiæ, dum ea conceditur in Urbe, quoad parochiales obtentas ante confirmationem Trident. (quod observandum in ordine ad hoc, dum fortè talis licentia per speciale indultum committeretur Episcopo concedenda curato) ait eadem Congregatio apud Garc. *n. 81.* de licentiis percipiendi fructus in absentia ratione studii ex parochialibus, itémque de non promovendo, quatenus imposterum concedere contingerit his, qui in Curia presentes erant, is modus servetur, scilicet ut hi, qui illas petunt, præsentent se personaliter Illustriss. N. aut Reverendissimo Prælato signaturæ sanctissimi, qui ex aspectu & brevi examine videant, an in fraudem id petatur; postea in licentia danda apponantur omnes hæc conditiones: Primò oneretur conscientia eorum, quibus

P. Lemven, Fori Benef. Tom. 1.

conceditur, ut debeant verè & actu ipso in famosa Universitate studio Theologia, vel canonum operam dare, alioquin fructus non faciant suos, ac pena non residentium teneantur, perinde ac si nullam licentiam habuissent. Secundò exprimitur in ea ætas impetrantis cum juramento, ut si fuerit major triginta annis, licentia non detur, nisi jam studium incepisset, & adhuc non absolvisset. Tertio non concedatur nisi ad quinquennium à principio studii computandum cum clausula: *modò intra annum promoveatur ad subdiaconatum.* Quartò manderur, ut cura animarum per Vicarium idoneum ab Ordinario eligendum gubernetur assignata congrua fructuum; pro his verò, qui erunt absentes à Curia licentiæ istæ committantur Ordinario, ubi est beneficium, & apponantur omnes qualitates, quæ supra. &c.

Questio 381. Vbi nam dicto privilegio juris communis quoad curatos absentes ratione studiorum derogatum colligatur per illud Trid. sess. 23. c. 1.

Respondeo: quatenus *ibidem* enixè statuit, ne curati abesse possint, nisi causa prius per Episcopum cognita, & probata, & quod discedendi licentiam ultra bimestre non obtineant, nisi ex gravi causa; S. Congregatio verò interpretum dicti Concilii causam studii judicet non esse causam gravem hodie in beneficiis curatis post dictum Concilium obtentis, ut ea obtinens possit abesse ad studendum, & discendum, ex quo habentur parochiales per concursum, vel saltem in forma dignum per examen factum cum tribus Examinatoribus synodalibus, cumque Concilium in beneficiis curatis id specialiter disponat in Ecclesiarum & animarum favorem, derogatur per illud dictum privilegium in jure insertum de percipiendis fructibus in absentia ratione studii, quoad beneficia curata. Et vel sic etiam derogatur privilegium de hoc specialiter concessum Universitatibus quibusdam, ut in iis per quinquennium tales studere possint, & in specie privilegium Eugeniænæ concessum super hoc universitati Salmanticæ. licet de iis privilegiis facta non sit mentio specialis, cum privilegia ista contineant privilegium juris communis, illud extendendo. sic ferè verboreus, Garc. *num. 107. & seq.*

Questio 382. An & quando negotium proprium, vel lis ipsius beneficiati sit causa justa absentia ab Ecclesia?

1. Respondeo primò: ut negotium proprium (quod ponitur pro causa justa licentiæ abessendi. *c. presentiam 7. q. 1.* & Argumento *c. relatum*, ubi causa studii refertur ad quamlibet aliam honestam causam; juxta *GL. v. prælatorum. Lott. n. 174.* sit causa justa necesse est, ut implicet utilitatem aliquam Ecclesiæ, vel beneficii, de cujus agitur residentia, vel ex persona propria ipsius beneficiati, vel ex natura rei. Lott. *num. 177.* Unde

2. Respondeo secundò: lis mota beneficiato super juribus & bonis ipsius beneficii, est causa justa absentia. *c. ex parte. de Cler. non resid. Lott. loc. cit.* Et in specie prosecutio litis super juribus & bonis ipsius parochialis est Parocho justa causa absentia à parochia. Garc. *num. 48.* citans Nav. *consil. 14. de Cler. non resid.* Addit tamen, quòd ne-

M 3

quo

que ex hac causa in parochiali debeat dari licentia ad multum tempus, maximè hodie, stante Trid. *sess. 23. c. 1.* quamvis *num. 50.* dicat, ad hujusmodi absentiam pro causa Ecclesie & prosecutione litis super juribus, seu bonis dignitatis, seu præbende non requiritur licentia superioris, quia jus ipsum eam dat. Econtra si lis non tangat statum personæ ipsius beneficiati, vel beneficii, sed sit super alia re, vel etiam super alio beneficio, non reputatur causa justa pro absentia ab Ecclesia vel beneficio residentiam exigente. *Lott. num. 178.* referens sic distinxisse Rotam in *Astensi fructuum 15. Mart. 1613. coram Manzanedo*, sic lis ejusque prosecutio super dignitate aut canonicatu ipso non excusat possessorem à residentia ultra tempus à Concilio permiffum *sess. 24. c. 12.* Et si prosecutio litis super juribus, seu bonis istius dignitatis aut canonicatus excuset à residentia, quam aliàs dicta dignitas vel canonicatus exigat, & lucratur talis absens fructus illius. *Garc. n. 49. juxta c. ex parte, & c. cum non debeat. de elect. in 6.* citans Navar. ubi ante, & referens sic decisum in una *Burgensi jurisdictionis 4. Maji 1584. coram Seraphino*. Sic etiam absentem ob prosecutionem litis super juribus suæ dignitatis non lucrari fructus sui canonicatus, quem simul obtinet in eadem Ecclesia, quia non agit causam canonicatus, tenet *Garc. num. 50. contra Navar. cit. consil. 14.* Quin & in specie, lis super parochiali non excusat à residentia, nec prosecutio talis litis. *Garc. num. 47.* citans desuper *num. 42.* clara verba declar. S. Congregationis. Hujus discriminis ratio est, quod ubi agitur magnum interesse Ecclesie ipsius, aut explicitum, aut implicitum, permiffum est beneficiato per se ipsum agere *c. 1. & ult. extra. de posular.* ac consequenter abesse pro dicto negotio vel lite; ubi autem cessat tale interesse, præponderat causa residendi, quæ, cum impediatur eum abesse, subintrat provisio juris, ut per procuratorem negotium expediatur, cum ad hoc usus procuratoris sit introductus, juxta *l. 1. de procurat. Lott. num. 180. & 181.* Porro dum quis abest, tam, ut negotia Ecclesie pertractet principaliter, quam ut sua alteriusve pertractet principaliter, Ecclesia verò non nisi consecutivè, seu per quandam consequentiam, quæ ea connexa sunt negotiis, & utilitati Ecclesie, haberi talem in utroque casu præsentem, & percipere omnes fructus, qui solis præsentibus dari consueverunt, docet *Lott. num. 146. & seq. juxta c. licet vobis. extra. de præb.*

Quaestio 383. An, & qualiter ratione infirmitatis corporalis, & spiritualis Parochus excusetur à residendo?

Respondeo primò: infirmitas præstat justam causam non residendi, & tamen percipiendi fructus, *c. unico. de Cler. non resid. in 6.* is enim dicitur satis servire ad effectum consequendi alimenta, qui propter adversam valetudinem servire impeditur, juxta *l. rebus. ff. commod. Host. apud Lott. num. 134.* Modò tamen infirmitas non sit levis, sed considerabilis. *Moneta de distrib. p. 2. q. 6. nu. 21.* citatus à *Lott. num. 137.* sicut enim non sufficit ad justitiam causæ quæcunque utilitas, sed magna evidens; ita etià requiritur necessitas provisi magna. *Lott. nu. 132.* citans Archid. in *c. licet causam. de elect. in 6.* Item modò infirmus sit is, qui dum sanus erat, consuetus est residere, & divinis interesse; non verò si nec sanus residerebat. *Lott. n. 138.* citans

Abb. in c. ad audientiam. de Cler. non resid. & Didac. variar. resol. l. 3. c. 13. n. 8. Circa quam tamen limitationem id observandum in genere ex *Card. de Luca. de Canon. d. 12. n. 7.* contrarium esse, si infirmus, aut aliter impeditus impedimento in jure expresso citra istam infirmitatem, aut aliud illud impedimentum solitus quoque erat non residere ex alia tamen justa causa, v.g. si nunc infirmus, ante infirmitatem etiam non residerebat, inculpatè tamen, quia v.g. impediatur ob servitium Episcopi, adhuc percipiet fructus & distributiones. Tenetque responsio, etiam si quis propria culpa in talem infirmitatem incidisset. *Lott. num. 136.* *Didac. loc. cit. contra Probum in cit. c. unic. num. 17.* Unde jam in specie Parochus infirmus, qui ex defectu medicorum curari non potest in loco beneficii, licentiam obtinere valet ab Ordinario per tres vel quatuor menses in locis vicinis commorandi curationis gratià, constituto interim ab ipso Ordinario Vicario idoneo. *Paxjord. l. 10. tit. 40. num. 53.* citans *Ugol. de off. Episc. cap. 15. §. 3.* *Zerol. p. 1. de residentia. Barb. cit. c. 8. n. 29.*

2. Respondeo secundò: quæ dicta de infirmitate corporali, eadem ratione locum habent de infirmitate spirituali, modò in eam proprià culpa non incidit quis. *Lott. n. 138.* sic si quis injustè fuerit excommunicatus, suspensus, &c. ac propterea non admiffus ad divina, seu residere ad effectum exercendi parochialis, proventus percipiet, *Lott. num. 139.* citans *Monet. ubi supra q. 15. num. 18.* et si quamdiu durat excommunicatio, non parfæcta ejus injustitia, nihil ei dandum sit, nisi quatenus fortè fame periret. *Lott. n. 141.*

3. Respondeo tertio: huc quoque spectare, quæ casu aliquo extrinseco circa personam contingunt, similève necessitatem inducunt, ut si quis injustè incarceratus sit, etiam in eodem oppido, de quibus vide *Lott. à num. 142.*

Quaestio 384. An propter aeris intemperiem, pestem, aliūve morbum contagiosum, vel ob populi furorem excusetur Parochus à residentia?

1. Respondeo ad primum negativè, nimirum Rob aeris intemperiem non posse Parochum, etiam si inde oriundus non sit, dimitti à residentia habitare alibi, etiam de licentia Episcopi, & licet idoneum Vicarium vellet subrogare. *Paxjord. Ugol. Zerol. Barb. paulò ante citati.*

2. Respondeo ad secundum etiam negativè, nimirum Parochum causâ grassantis contagionis non excusari à residentia, dum immineret detrimentum gregis in spiritualibus, nec adessent, qui supplere possent, & vellet. *Paxjord. loc. cit. & citatus ab eo Barb. ubi ante n. 81.* Quin & licet Parochus pestem fugiens alios idoneos ministros vellet loco sui substituere, non excusari adhuc à residentia, decisum fuisse, instante S. Carolo Borromeo, ex *Selva refert Barb. in cit. c. 1. Trid. sess. 23. n. 60.* apud *Engels de Cler. non resid. nu. 17.* cum utique in calamitoso illo statu parochiani ex præsentia proprii Parochi magnam consolationem habeant. Qui tamen *num. 18.* ait nimis durum esse dicere, quod Parochus eoque obligetur, ut etiam per se ipsum tempore pestis sacramenta administrare teneatur, si idoneum Vicarium, vel alios viros religiosos habere possit (declaratèq; hoc ipsi S. Congregationem ad instantiam S. Caroli; nimirum posse Parochum tempore pestis per alium idoneum